

MÁSODIK SZEKCIÓ

Jaczkó kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(40109/03 sz. Kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2006. július 18.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
köörülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Jaczkó kontra Magyarország ügyben

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

J.-P. COSTA, *Elnök*

A.B. BAKA,

I. CABRAL BARRETO,

R. TÜRMEŒ,

M. UGREKHELIDZE,

A. MULARONI,

D. JOČIENĚ, *bírák*

és S. DOLLĚ, *Hivatalvezető*

2006. június 27-i zárt ülésén folytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi határozatot hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (40109/03 sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján Jaczkó Dezső magyar állampolgár 2003. március 31-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőt Ruszthy G. Budapesten praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt (a "Kormány") dr. Höltzl Lipót képviselte az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumból.

3. 2005. szeptember 15-én a Bíróság úgy határozott, hogy közli az eljárás elhúzódnásával kapcsolatos panaszt. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

4. A kérelmező 1948-ban született és Budapesten él.

5. 1987. december 28-án a kérelmező házassági vagyontársaság megosztása iránti pert indított volt felesége ellen.

6. 1988. március 29. és 1992. május 19. között a bíróság tíz tárgyalást tartott és több értékbecslő szakvéleményt szerzett be.

7. 1994. szeptember 19-én és december 16-án, valamint 1995. február 2-án és március 23-án további tárgyalásokra került sor. Időközben a szakértő új szakvéleményt terjesztett elő, amit később kiegészített.

8. 1995. június 20-án a Budai Központi Kerületi Bíróság arra kötelezte a kérelmezőt, hogy 675.000 forintot fizessen volt feleségének.

9. Fellebbezés nyomán a Fővárosi Bíróság 1996. március 8-án hatályon kívül helyezte a megfellebbezett ítélet egy részét, ezen rész vonatkozásában új eljárásra utasította a Kerületi Bíróságot, továbbá megosztotta a közös vagyont.

10. 1997. május 27-én a kérelmező felülvizsgálati kérelme nyomán a Legfelsőbb Bíróság hatályon kívül helyezte a másodfokú ítélet vagyonmegosztással kapcsolatos részét. Emiatt a Kerületi Bíróságnak e rész vonatkozásában is új eljárást kellett lefolytatnia.

11. A megismételt eljárásban a Kerületi Bíróság 1998. június 19-én, szeptember 1-én és október 27-én tárgyalást tartott és újabb szakértőt rendelt ki. 1999. január 21-én a bíróság elutasította a kérelmező elfogultsági kifogását.

12. 1999. október 19-én, valamint 2000. január 24-én és március 6-án további tárgyalásokra került sor. A 2000. szeptember 19-re kitűzött helyszíni szemlét el kellett halasztani, mert a kérelmező nem járult hozzá az alperes személyes megjelenéséhez. 2001. február 28-án a szakértő újabb szakvéleményt terjesztett elő.

13. 2001. június 19-én újabb tárgyalásra került sor. A 2001. július 10-re kitűzött következő tárgyalást a kérelmező kérelmére 2001. augusztus 23-ra halasztotta a bíróság.

14. 2001. szeptember 5-én a Kerületi Bíróság egy közös tulajdonú ingatlan tulajdonjogát megosztotta, a tulajdonjogot a kérelmezőnek ítélte, s arra kötelezte a kérelmezőt, hogy volt felesége számára kártérítést és elmaradt bérleti díjat fizessen. A bíróság okirati bizonyítékokra, a felek vallomásaira és két építész szakértő szakvéleményére támaszkodott. 2001. november 12-én a kérelmező fellebbezett.

15. 2002. március 1-én fellebbezési tárgyalásra került sor. 2002. március 22-én a fellebbviteli bíróság szakértőt rendelt ki, aki 2002. június 25-én terjesztette elő szakvéleményét.

16. 2002. november 6-án a Fővárosi Bíróság megnövelte a kérelmező által fizetendő kártérítés összegét. Továbbá hatályon kívül helyezte a Kerületi Bíróság ítéletének az elmaradt bérleti díjjal kapcsolatos részét, s ebben a vonatkozásban az eljárást megszüntette. Az ítélet jogerőre emelkedett.

17. 2002. december 19-én a kérelmező felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, azt állítva, hogy a jogerős ítélet megalapozatlan volt és nem állt összhangban a releváns anyagi jogi szabályokkal.

18. Előzetes vizsgálatában a Legfelsőbb Bíróság a polgári perrendtartásról szóló törvény 273. § alapján 2003. május 13-án elutasította

a felülvizsgálati indítvány érdemi vizsgálatát. A bíróság a polgári perrendtartásról szóló törvény 270. § (2) – releváns időszakban hatályos – szövegét alkalmazta, amely szerint jogszabálysértésre hivatkozva akkor lehet jogerős ítéletet felülvizsgálni, hogyha a felülvizsgálat a joggyakorlat egysége, továbbfejlesztése érdekében szükséges.

19. 2003. szeptember 24-én a Fővárosi Bíróság elutasította a kérelmező jogerős ítélet kiigazítása iránti kérelmét. A Bíróság úgy vélte, hogy a kérelem lényegében a jogerős határozat egyes – ítélt dolognak minősülő – rendelkezéseinek megváltoztatására irányult, így a kérelem *ratione materiae* összeegyeztethetetlen volt a határozatok kijavítására vonatkozó eljárásjogi szabályokkal.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

20. A kérelmező panaszolta, hogy az eljárás hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy... bíróság... ésszerű időn belül... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában...”

21. A Kormány vitatta a panaszt.

22. A figyelembe veendő időszak csak 1992. november 5-én kezdődött, amikor az egyéni panasz jogának Magyarország általi elismerése hatályba lépett. Az azóta eltelt idő ésszerű voltának megítéléséhez azonban figyelembe kell venni az eljárás ezen időpontbeli állapotát is. A Bíróság észrevételezi, hogy ezen időpontban az eljárás már csaknem öt éve folyamatban volt.

A szóban forgó időszak 2003. május 13-án zárult le. Ilyen módon az eljárás három bírósági szinten tíz és fél évig tartott.

A. Elfogadhatóság

23. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

24. A Bíróság emlékeztet arra, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében, a Bíróság esetjogában lefektetett kritériumok figyelembe vételével kell megítélni, különös tekintettel az eset bonyolultságára, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartására és arra, hogy mi volt a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

25. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

26. Az előterjesztett anyagot megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen ügyben eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben az eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az "ésszerű idő" követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

27. A kérelmező az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdése alapján panaszolta, hogy az eljárás tisztességtelen volt, mivel az ítélet kijavítása iránti kérelmét a bíróság elutasította. Azt is előterjesztette, hogy a Legfelsőbb Bíróság előtti eljárásban megtagadták tőle a tisztességes tárgyaláshoz való jogot.

28. Amennyiben a kérelmező panasa a bizonyítékok értékelését és a Fővárosi Bíróság előtt lefolytatott eljárás eredményét érinti, úgy a Bíróság megismétli, hogy az Egyezmény 19. Cikkének megfelelően feladata a Szerződő Államok által az Egyezménnyel kapcsolatban tett vállalások tiszteletben tartásának biztosítása. Különösen nem feladata a Bíróságnak, hogy a nemzeti hatóságok által állítólagosan elkövetett tény- és jogbeli

tévedésekkel foglalkozzon, kivéve, hogyha e tévedések az Egyezményben védett jogokat és szabadságokat sérthetik. Továbbá, miközben az Egyezmény 6. Cikke biztosítja a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, semmilyen szabályt nem állapít meg a bizonyítékok elfogadása vagy értékelése tekintetében, ezért ezeket a kérdéseket elsősorban a nemzeti jognak és a nemzeti bíróságoknak kell szabályozniuk (*Schenk v. Switzerland*, judgment of 12 July 1988, Series A no. 140, p. 29, §§ 45-46). A jelen ügyben az ügyiratok alapján nincs jele annak, hogy a Fővárosi Bíróság elfogult lett volna, vagy hogy az eljárás egyéb módon tisztességtelen lett volna. Továbbá, a kérelmező beadványai alapján nincs jele annak, hogy az Egyezményben vagy annak jegyzőkönyveiben számára biztosított egyéb jogokat megsértették volna.

Ebből következően a panasznak ez a része nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikke 3. bekezdése szerinti értelemben, s ezt a részt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

29. Azt illetően, hogy a kérelmező számára nem engedélyezték a felülvizsgálatot, a Bíróság észrevételezi: a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a kérelmező ügyében nem merült fel fontos, közérdekű jogkérdés, ami a felülvizsgálat elvégzésének feltétele lett volna. A Bíróság továbbá észrevételezi, hogy amennyiben egy legfelsőbb bíróság jogalap hiányára hivatkozva utasítja el valamely ügy vizsgálatát, akkor nagyon korlátozottá válik azon érvek köre, amelyek kielégítik az Egyezmény 6. Cikke által támasztott követelményeket (ld. *mutatis mutandis Nerva and Others v. the United Kingdom* (dec.), no. 42295/98, 11 July 2000). A Bíróság véleménye szerint ez az elv alkalmazandó a magyar Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálat iránti kérelmekkel kapcsolatos határozataira is. Mivel semmilyen jel nem utal arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság önkényesen járt volna el, a Bíróság úgy véli, hogy ez a panasz is nyilvánvalóan megalapozatlan a 35. Cikk 3. bekezdése alapján, ezért a panaszt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

30. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

31. A kérelmező 11.5 millió forint vagyoni és 5 millió forint nem vagyoni kártérítést követelt.

32. A Kormány túlzottnak találta az igényt.

33. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. Azonban úgy véli, hogy a kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon ítélve 7.000 eurót ítél meg számára ilyen címen.

B. Költségek és kiadások

34. A kérelmező további 3.010.320 forintot követelt a hazai bíróságok és a Bíróság előtti eljárásban felmerült költségek megtérítésére.

35. A Kormány vitatta az igényt.

36. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak akkor jogosult költségei és kiadásai megtérítésére, hogyha bizonyítja, hogy e költségek ténylegesen és szükségszerűen felmerültek, s összegüket tekintve ésszerűek. A jelen ügyben a birtokában lévő információkra és a fenti kritériumokra figyelemmel a Bíróság ilyen címen 1.500 euró megítélését tartja ésszerűnek.

C. Késedelmi kamat

37. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt *elfogadhatónak*, a panasz többi részét *elfogadhatatlannak* nyilvánítja;

2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;

3. *Megállapítja*:

(a) hogy az alperes Kormánynak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 7.000 eurót (hétezer euró), költségek és kiadások tekintetében 1.500 eurót (ezerötszáz euró), továbbá az ezen összegeket terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a kifizetéskor alkalmazott átváltási árfolyam alkalmazásával;

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;

4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos többi igényét *elutasítja*.

Készült angol nyelven, az írásos értesítés a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően 2006. július 18-án került kiküldésre.

J.P. COSTA
Elnök

S. DOLLÉ
Hivatalvezető

Az Egyezmény 45. Cikkének 2. bekezdésével és a Bírósági eljárási szabályzat 74. szabály 2. bekezdéssel összhangban a Bíróság az alábbi különvéleményt csatolja az ítélethez:

(a) Mularoni bíró különvéleménye.

J.-P.C.
S.D.

MULARONI BÍRÓ KÜLÖNVÉLEMÉNYE

Egyetértek a többség indoklásával és következtetésével, kivéve az ítélet 29. bekezdését, amely a kérelmező felülvizsgálat iránti kérelmének Legfelsőbb Bíróság általi megtagadásával kapcsolatos.

A jelen kérelem ezen része vonatkozásában is azt az indoklást kellene alkalmazni, amit a Bíróság – többek között – az *Ilvesviita-Sallinen v. Finland* (no. 59578/00, decision of 22 June 2004) ügyben alkalmazott.

Amikor egy ügy előzetes vizsgálata során a Legfelsőbb Bíróság arról határoz, hogy a felülvizsgálat engedélyezéséhez szükséges követelményeknek eleget tettek-e, akkor a bíróság nem “polgári jogi jogokról és kötelezettségekről” határoz. Véleményem szerint a 6. Cikk 1. bekezdése nem alkalmazható a szóban forgó eljárásra, amelyben a magyar Legfelsőbb Bíróság az ügy érdemének vizsgálata nélkül elutasította a Fővárosi Bíróság határozata elleni felülvizsgálat engedélyezését.

Úgy vélem, hogy a kérelem ezen része a 35. Cikk 3. bekezdése szerinti értelemben *ratione materiae* összeegyeztethetetlen az Egyezmény rendelkezéseivel, s ezt a részt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.